

Kiadóhivatal:
Sátoraljajhely
Vármegyeház
II. udvar, 1. emelet.

ZEMPLÉNI GAZDA

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Megjelenik havonként.
Előfizetési ár:
Egy évre 4 pengő
Hirdetések díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Dr. Báró WALDBOTT FRIGYES
elnök.

A Zempléni vármegyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:
ENGELBERTH REZSŐ
ügyvezető titkár

Nagyjelentőségű rendelkezések a tokajhegyaljai borok amerikai exportja és értékesítése terén

Kollektív szerződés egyetlen amerikai importer céggel.
A tokajhegyaljai borok palackozásának védelme.

A tokajhegyaljai boroknak amerikai exportja és értékesítése ügyében értesülésünk szerint rendkívül fontos intézkedések és elhatározások jöttek létre, — részben a Földmivvelésügyi Miniszterium, részben pedig a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal kebelén belül működő Magyar—Amerikai Borkiviteli Egyesülés részéről.

Ezen intézkedés egyik része arra vonatkozik, hogy a tokajhegyaljai boroknak Amerikába történő szállításánál csakis azok a termelők vagy cégek részesülnek a kiviteli kedvezményekben, amelyeknek a Tokajhegyalján van pincészetük és amelyek a Tokajhegyalja zárt területéről közvetlenül szállítják boraikat az USA területére. Az erre vonatkozó rendeletet a M. kir. Földmivvelésügyi Miniszter ur 6607/1935. IV. szám alatt most adta ki, melynek szövege a következő:

„A tokajhegyaljai exportőrök előterjesztett kérelmére elrendelem, hogy az Északamerikai Egyesült Államokba irányuló tokajhegyaljai zárt területű borvidékről származó borkivitelünknel a Magyar Amerikai Borkiviteli Egyesülés részére biztosított kedvezményeket és előnyöket a jövőben csakis olyan termelők és pincészetek vehetik igénybe, akiknek Tokajhegyalja zárt területén van pincészetük, továbbá ezek is csakis azokra a tokaji borszállítmányaikra, amelyek közvetlenül a Tokajhegyalja zárt területén lévő feladóállomásról küldettek ki az Északamerikai Egyesült Államokba.“

Rendkívül fontos intézkedés volt ez a tokaji borok védelme szempontjából, mert természetszerűleg áll elő a visszaélések jelentősége akkor, ha a tokaji borok nem a Tokajhegyalja zárt területén palackoztatnak, hanem ettől kívül eső más helyeken, ahol sem a borok eredetisége, sem azok

mikénti összeházasítása tekintetében a kellő ellenőrzést gyakorolni nem lehet.

Kívánatos volna, hogy ez a rendelkezés — amely egyébként önként folyik annak a törvénynek az intenciójából, amely a Tokajhegyalját zárt területté nyilvánította — kiterjesztessék más vonatkozásban is, oly értelemben, hogy palackozott tokaji borokat csakis az esetben lehessen bárhol forgalomba hozni, ha a palackozás maga a Tokajhegyalja zárt területén történik.

A tokaji borok amerikai értékesítése terén rendkívül fontosságú tranzakció jött létre azon tokajhegyaljai borexportőrök között, akik eddig az USA területére tokaji borokat szállítottak. Megegyezés jött létre oly értelemben, hogy a most említett összes exportőrök kizárólag egy amerikai céggel lépnek a szállítás tekintetében összekötésbe és csupán ez az egyetlen amerikai cég fogja az értékesítést lebonyolítani. Miután a szállítással járó kedvezményeket, főleg pedig a vételár címén átutalt devizák elszámolásánál elérhető magas felárat csupán ennek a most alakult Szindikátusnak a tagjai kaphatják meg, — a létrejött tranzakció a gyakorlatban az illető amerikai importer cég

Tartalom:

1. Amerikai borexportunk szabályozása.
2. Buzaárak visszamenőleg 150 évre.
3. Felhívás a máktermelőkhöz.
4. Az új buzavetőmag-kölcsön akciója.
5. Törvénytervezet készül a faiskolákról.
6. Védekezés a baromfi betegségek ellen.
7. Augusztus a méhesben.
8. Vegyes.

részére valóságos monopóliumot jelent. Bármily rosszul hangzik is ez a kifejezés és bármennyire ellentétben áll is az ilyen intézkedés az ugynevezett szabad kereskedelmi elvekkel — a jelen beteg gazdasági helyzetben — főképen pedig az amerikai piacon szerzett tapasztalatok folytán más megoldás nem volt és ez mutatkozott egyedüli módnak és eszköznek arra, hogy a tokaji borok amerikai szállítása fennakadást ne szenvedjen, sőt a jövőben lehetőleg még jobban kifejlődjék.

Az eddigi rendszer és gyakorlat ugyanis az amerikai piacon olyan áralákinálásnak nyújtott lehetőséget, amely teljes megsemmisüléssel fenyegette a tokaji boroknak szépen megindult amerikai exportját. Ezt a tisztességtelen konkurenciát és egészségtelen áralákinálást óhajtották az érdekeltek megszüntetni a fentebb említett tranzakció útján — és a magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük a tokajhegyaljai általános érdekek szempontjából azt az akciót, amely nézetünk szerint is egyedül lesz alkalmas arra, hogy a tokaji borok exportját lényegesen kifejlessze. Megemlíteni kívánjuk, hogy a kérdéses amerikai cég, amely ily módon ilyen jelentékeny jogositványhoz jut hozzá, — a Tokajhegyaljai Bortermelők Pinceszövetkezetének eddigi üzletfele a Danube Products Inc. cég, amelynek akciójába azonban a tranzakció létrejöttével kapcsolatosan egyik legnagyobb amerikai elárusító szervezet, a *Mac Kesson and Robbins* newyorki cég fog bekapcsolódni, amelynek óriási szervezete lehetővé teszi a legmesszebbmenő kilátásoknak a megvalósítását is. Ennek a cégnek ugyanis 2500 értékesítő szerve van az USA egész területén.

Maga a tranzakciós szerződés teljes szövegével már elkészült és azt a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal előterjesztésére a M. kir. Földmívelésügyi Miniszter jóváhagyta és így ennek életbe lépése most már csak technikai elintézéseken mulik.

*

Amidőn a tokajhegyaljai borok amerikai kivitele és értékesítése elé a legjobb reményekkel tekintünk, kötelességünk az elismerés hangján megemlékezni azokról a férfiakról, kik kitartó munkával, nem csüggedő bizalommal hónapokig tartó tárgyalások után elérték a fentebb leírt eredményt. Ezen — esetleg új korszakot alkotó — munka megvalósítói voltak: *báró Waldbott Kelemen*, felsőházi tag, a Tokaj-Hegyalja Hegyközségi Tanácsnak tagja, az Orsz. Szőlő- és Borgazdasági Tanács és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete elnöke, tolcsvai szőlőbirtokos; *Görgey István* országgyűlési

képviselő, tállyai szőlőbirtokos és *dr. Buza Béla* ügyvéd, a Pinceszövetkezet igazgatója, sátoraljai helyi szőlőbirtokos. Az ő kitartó fáradozásuknak, nemkevésbé pedig *dr. Szabó-Jilek Jenőnek*, a m. kir. külkereskedelmi hivatal borkiviteli osztálya vezetőjének megértő közreműködése tette lehetővé, hogy hegyeink aransárga nektárja, a borok királya szőlőföldjéről egyenesen juthat a tengeren tulra anélkül, hogy bárki utközben beszennyezze.

Mezőgazdasági rovat

Rovatvezető: **dr. báró Waldbott Frigyes**
a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület elnöke.

A buza áralakulása Budapesten az elmúlt másfél évszázadban

A Magyar Statisztikai Szemle igen érdekes cikket közöl Szőnyi Gyula dr.-tól a buza, rozs, árpa, zab és tengeri budapesti, illetve pesti áralakulásáról 144 évre visszamenőleg. Az árakat évi átlagban q-ként, pengőre átszámítva közli 1791-től 1934-ig. Ezek az adatok természetesen, amint azt Szőnyi Gyula dr. kifejti cikkében, csak akkor adnának teljesen hű képet az árváltozásokról, ha a pénz értéke a kérdéses időben nem változott volna. Azonban a pénz értéke is igen nagy ingadozásnak volt kitéve és ezért a közölt gabonaárak sem voltak teljesen mentesíthetők a pénzérték változások befolyásától. Szőnyi Gyula dr. igen alapos és értékes munkát végzett, amikor tanulságos adatainak kiszámításánál minden szóba jöhető és az áralakulásra befolyással bíró tényezőt figyelembe vett.

A táblázatban és grafikonon feltüntetett adatok szerint 1791-ben a buza ára 11.27 pengő volt, ez évtől a napoleoni háborúk előtti zavaros időben a buza ára meglehetősen ingadozott, 6.62 és 15.78 pengő között mozgott. A háborús években kisebb-nagyobb ingadozásokkal emelkedik és 1810-ben eléri a 46.49 pengőt. 1811-ben hirtelen felugrik 106.82 pengőre, majd 1812-ben jegyzik 145.81 pengős maximális buzaárát. A következő évben a pénzérték leszállítása hirtelen lecsökkentette az árakat egészen 20.05 pengőig, de az infláció következtében 1816-ban ismét 82.60 pengőre emelkedett. A második devalváció újból leszállította az árakat. S az ezen évtized második és a következő évtized első felében fokozatosan estek 1826-ig, amikor az elmúlt másfél évszázad legkisebb buzaárát jegyezték 5.93 pengővel. 1827-től 1846-ig elég alacsonyan, 7 és 13 pengő között hullámzott

a buza ára. 1847-ben nagy szárazság és rossz termés volt s így ennek megfelelően 25 pengő fölé emelkedett a buza ára.

A szabadságharc alatti és az utána következő évek 14—17 pengős árszínvonalát 1854. és 1855-ben a krími háborúk időszaka emelte fel 30 pengő fölé. A háború után az árak visszaestek 15.19 pengőig, de 1860-tól egészen 1884-ig elég szép árszínvonal alakult ki, amennyiben az árak általában 20 és 30 pengő között mozogtak. A 80-as évek második felében jelenik meg az európai piacon az amerikai buza, erős versenyt keltve, le-szorítja az árakat és a gyár válságot idéz elő.

A válság mélypontja 1895-ben volt, 15.90 pengős buzárral. Az évtized utolsó évében megint 20 pengőn felüli árakat jegyeztek. 1900-ban 17.49 pengőre esett vissza a buza évi átlagára, de ez évtől kezdve fokozatosan emelkedő irányzatot mutat egészen a világháború második évéig. A háborús buzáarak: 1914-ben 33.39 pengő, 1915-ben 35.— pengő, 1916-ban 26.78, 1917-ben 20.72, 1918-ban 30.93 pengő. A háború utáni, mindenki előtt ismeretes zavaros idők következtében hirtelen esett a buza ára, 1919-ben 16.02 pengő, majd 1920-ban 8.31 pengőre.

A 20-as években, konjunktura idején ismét emelkedtek az árak s 1925-ben éri el az áremelkedés csúcspontját — 36.90 pengős évi átlaggal. Az 1915-ik év második felétől — annak ellenére hogy ez évben rossz termés volt — a tengerentúli verseny ismételt erősebb megindulása és a behozatalra szoruló államok elzárkózó politikája következtében a gazdasági válság első jeleiként az árak újból estek, a válság előbbrehaladtával mindinkább csökkentek és 1933-ban érték el a mélypontot, amikor a buza ára 10.88 pengő volt. 1934. évben kissé javult az árszínvonal és az év végére a buza ára elérte a 16.45 pengős árat.

Felhívás a máktermelőkhöz!

Az állami felügyelet alatt működő Alkaloida Vegyészeti gyár Rt. mákszalmából és száraz, kicsépeelt mákfejekből morphiúmalkaloidákat állít elő. Az ehhez szükséges terményanyagokra szükség van, ezért mindazon máktermelők, (kisgazdák is!) akik száraz, kifejtett mákgubójukat a helyi vagy a legközelebbi Hangya fióknál felajánják, az üres mákgubóért, mákhéjért kilogramonként 5 fillért kaphatnak.

Az új buzavetőmag-kölcsön akció

Igénylések a gazdasági felügyelőségnek bejelentendők

A vármegye kis- és nagybirtokosai az ez évi buzatermést figyelve, egyöntetűen megállapították, hogy a buzavetőmag-akcióban szerzett vetőmagvak termése az öt napos trópusi meleg dacára sem szorult meg.

Két-három községe van a megyének, hol a bányai búzától még eddig idegenkedtek, azonban ezen községek lakói is remélhetőleg jobb belátásra térnek, ha meglátják az ocsut, melyet arattak.

*

A földmivelésügyi miniszter ezúttal harmadszor engedélyezett buzavetőmag-kölcsön akciót, melynek feltételei ugyanazok, mint a múlt évben voltak. A szaporítótelepekről lehet buzavetőmagot cserélni. Amennyiben az akcióban részesülő gazdáját fogatán szállítja el vetőmagját, ez esetben mázsánként 1 pengő fuvardíj-visszetérítésben részesül. A kiadott vetőmagot a gazdák jövő évi termésükből 15% többlettel tartoznak visszaszolgáltatni.

Gyümölcsészeti rovat.

Rovatvezető: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

Törvénytervezet készül a faiskolák helyzetének rendezésére

Agrárpolitikánknak új iránya a gabonatermelés mellett nagyobb szerepet juttat a gyümölcsstermelésnek. Ez a helyzet az eddiginél sokkal nagyobb igényeket támaszt a faiskolákkal szemben. Gyümölcskivitelünk csak okszerű, módszeres gyümölcsstermelés mellett válhatik külkereskedelmünkben komoly tényezővé, olyan gyümölcsstermelés pedig, amely megfelel a modern követelményeknek, csak azzal a feltétellel lehetséges, ha faiskola termelésünk hivatása magaslatán áll.

E célból a faiskola szövetség törvénytervezetét fogadott el a faiskola termelés és árusítás korszerű megszervezéséről. A faiskolai törvény kezdeményezéséről és a kidolgozott javaslatokról *Bárczay* János dr. országgyűlési képviselő, a Magyar Faiskolai Szövetség elnöke a következőkben nyilatkozott:

— A legújabb kimutatás szerint 1.600 faiskola van az országban. Betelepített területünk 3.300 hold. Csak 15.000 csemetét számítva 1

holdra, ez nem kevesebb mint 50 millió csemétét jelent. Öt éves forgót véve alapul, arra az eredményre jutunk, hogy a csonka országban a faiskolák 10 millió gyümölcsfaoltványt, diszfát, cserjét és egyéb faiskolai cikkeket vetnek piacra évről-évre. Olyan nagy tömeg ez, amely a kereslettel egyáltalán nem áll arányban és nem biztosítja azokat a növényegészségügyi és fajtahitelességi feltételeket, amelyek az ország gyümölcsstermelése szempontjából annyira fontosak.

— Még lehangolóbb képet kapunk, ha számba vesszük azt az adatot is, hogy a faiskoláknak alig 25—30 százaléka van tanult szakember kezén. Jó 70% a faiskolásoknak jószándéku, dilétáns, vagy egyszerűen üzleti lehetőségek reményétől hajtott vállalkozó, akik megfelelő tőke, kellő hozzáértés és a munka fontosságának és kényeségének tudata nélkül tevékenykednek. Minthogy pedig ezek vannak többségben, filléres oltványaik tömegével olyan nyomasztó versenyt támasztanak a lelkiismeretesen dolgozó faiskolákkal szemben, hogy ezeknek minden törekvése lehetetlenné válik, sőt éppen ezek mennek tönkre, mert hiszen gondosan nevelt, költséges eljárásokkal minden fertőzéstől megóvott és válogatott természetvényeiket fillérékért adni nem tudják.

— A földmivelésügyi minisztérium a megmondhatója, hogy milyen megoldhatatlan feladat elé kerülnek a hivatalos tényezők, valahányszor arról van szó, hogy egy faiskolai rendeletet kellene végrehajtani. Nemcsak a faiskolák óriási száma és a faiskolások értelmi és erkölcsi különbözősége miatt. Annyira szabadfoglalkozás a csemete-nevelés, annyira nem jár még bejelentési kötelezettséggel sem, hogy számos kis faiskolának még a léte is ismeretlen a közigazgatás előtt. — Ilyen körülmények között érthető, hogy a hivatalos körök és a faiskolák egyaránt szükségesnek és sürgősnek látják a helyzet törvényes rendezését. — A faiskola alapja a gyümölcsstermelésnek, ha tehát a boldogulás feltételeinek hiányában nem képes hivatásának megfelelni, annak gyümölcsstermelésünk adja meg az árát. Ez vitathatatlan és a kérdésnek ez a vonatkozása egymagában is szilárd alapja lehet a faiskolai törvény gondolatának.

— Külömbiséget akarunk tenni törvényes alapon kereskedelmi faiskola és magánfaiskola között. Magánfaiskolát bárki telepíthet, de csak a saját szükségletére. Ezzel szemben kereskedelmi faiskolát fenntartani és faiskolai cikkeket forgalomba hozni csak engedéllyel lehessen. Ilyen engedélyt csak az kaphasson, akinek vagy kertészeti képesi-

tése, vagy szerzett joga van. Aki egyik követelménynek sem tud megfelelni, csak akkor kaphasson faiskola tartására engedélyt, ha képesítéssel bíró vezetőt alkalmaz. A továbbiakon meg kell állapítani a faiskolai cikkek árusításának főbb feltételeit és általában szabályozni kell több olyan kérdést, amelyek a korszerű üzletvitel szempontjából fontosak.

— Végül ki kell mondani az engedélyes faiskolák kényszertársulását. A faiskolai termesztés színvonalának emelése szempontjából elemi követelmény ez és mint ilyen, elsőrendű értékük első sorban a faiskoláknak.

— — —
A gyümölcsfák öntözéséről és nyári kezeléséről ir a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a növényvédekezőszerek keveréséről, a szőlő peronospora elleni védekezés új módjáról, a virágoskert nyári bajairól, a kevés vízzel való öntözésről, a darázsirtásról, védekezőszerek hamisításának felismeréséről, a szőlő és gyümölcs helyes szedéséről, osztályozásáról és csomagolásáról stb. A dusan illusztrált két szaklapból, mely színes gyümölcsképet is közöl, egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmivelésügyi Minisztérium) díjtalanul küld mutatványszámot.

Baromfitenyésztési rovat.

Rovatvezető: dr. Szén József esperes-plébános.

Hogyan védekezzünk a baromfi betegségek ellen?

Irta: Báldy Bálint

Sok millió pengő értékű baromfi pusztul el évről-évre s ez által nagy nemzeti vagyontemisül meg. S különösen elszomorító a dologban az, hogy ennek a nagy nemzeti kárnak az okozásában egyaránt vesz részt a sokféle fertőző betegség mellett a baromfitartók hanyagsága, nemtörődömsége és tudatlansága. Folyton sirunk és panaszkodunk, hogy baromfiaink évről-évre elpusztulnak, de azért nem jut eszünkbe, hogy a baromfiakat rendesebben ólazzuk, gondozzuk, óljukat takarítsuk, fertőtlenítsük stb.

Jól jegyezzük meg, hogy minden baromfiudvarban ott leselkednek a különböző fertőző betegségek ragály anyagai s arra várnak, hogy a

hanyag kezelés következtében megbetegedett állatokon felléphessenek és pusztító munkájukat elvégezhessek. Törekedjünk minden erőnkkel a betegségek fellépését megakadályozni, mert ez sokkal könnyebb, mint a már pusztító betegséget megállítani. Lássuk csak a legfontosabb tudnivalókat:

1. Tartsuk a baromfiakat száraz, egészséges, világos, jól szellőztethető ólban. Ne zsufoljuk itt őket össze és takarítsunk utánuk rendszeresen. Legalább 2—3 hónaponként meszeljük jól ki az ólat és a benne levő felszerelési tárgyakat. Az ól agyag padlózatát 5—10 cm. vastagon — évenként többször is cseréljük ki.

2. 3—4 évenként frissítsük föl a baromfiak véréit, hogy az el ne korcsosuljon a rokontenyésztés következtében és így a betegségekre hajlamosá ne váljon. Azonban úgy állatot, mint tojást csak ismert és egészséges állományból hozunk s az idegen udvarból hozott állatot minden körülmények között legalább 10—12 napra zárjuk külön s figyeljük meg egészségügyi állapotát.

3. Elvényt, nagyon öreg állatokat ne tőrjünk meg udvarunkon, mert ezeknek csaknem mindig telítve van a betegségek fertőző csirájával.

4. Keltetésre használjuk fel mindég a — legjobban fejlett — 2—3 éves állatok tojásait, mert ezekből kapjuk a legéleterősebb utódokat.

5 Figyeljük állományunkat és a beteggyanusakat mindenkor azonnal vegyük ki az egészségesek közül és azokat vágjuk le. Gyógyításukkal ne kísérletezzünk. Ha fertőző betegség lép fel a közelben s ezt megtudjuk, zárjuk be a baromfiakat az ólba, ládákba, padlásra, istállóba vagy bárhová és ne engedjük ki azokat mindaddig, míg a betegség el nem vonult.

6. Ha fertőző betegség lépett fel állataink között, azok közül a beteggyanusakat azonnal vágjuk le, a többit vigyük más helyre s a fertőző helyet erősen fertőtlenítsük forró lugos, vagy fahamús vizzel vagy forró mézstejjel. Minden szemetet és piszkot úgy az ólból, mint az udvarból az esetleges hullákkal, valamint a kényszervágott baromfiak belső részeivel együtt égessük el, vagy egy méternél mélyebben ássuk el. Nagy hibát követ el az, aki a beteg állatokat vagy a hullát elajándékozta kóbor embereknek, akik aztán a fertőző beleket és egyéb belső részeket rendszerint udvarokba dobálják s így mesterségesen terjesztik a betegséget, mert ez nekik újabb és újabb pecsenyét jelent!

7. Betegségek lezajlása után újból és alaposan fertőtlenítsük az ólat forró lugos vagy fahamús lemosással, vagy forró mésszel való meszeléssel.

SZILÁGYI ÉS DISKANT motor és gépgyára M I S K O L C

Borsajtó típusok:

Acélorsós

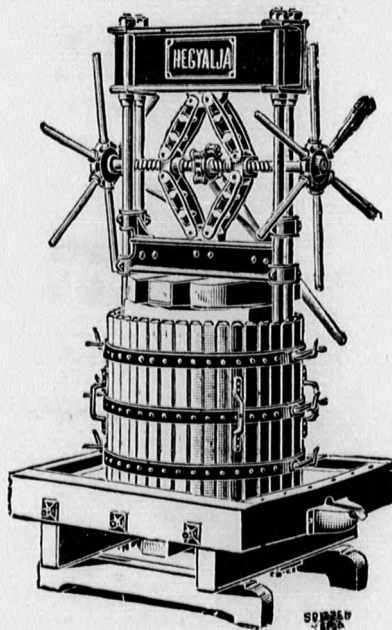
Könyökrendszerű

Viznyomású

Archimedes

folytonmük.

erőhajtásra.

Szőlőzúzó típusok:

Hullámos hengerű

Rovátkolt hengerű

„Villám“ szőlőzúzó

és bogyózó.

Törkölytépő.

Egyéb gyártmányok:

Gőzekealkatrészek: Fowler, Ustron, Heucke, Kemna stb. gőzekékhez raktárról.
Szab. fatüzelésű generátorok szivógázmotorokhoz (közel 100 drb. üzemben).

Nyersolajmotorok és nyersolajtraktorok.

Modern autó- és traktorjavító üzem.

8. Akinek értékesebb, vagy nagyobb baromfiállománya van, az a betegség felléptekor azonnal forduljon állatorvoshoz és kérje annak tanácsát. Aki biztosan akarja megállapítani baromfi betegségeit, az küldjön fel hullát az Országos Állategészségügyi Intézetbe (Budapest, Tábornok-ut 2) és ebben a kitűnő állami intézményben azonnal megállapítják a betegséget és — kérésre — kimerítő tanácsot adnak.

Méhészeti rovat.

Augusztus a méhesben

Irta: Eberlein Antal ker. felügyelő.

Ha a méhész augusztusra gondol, tisztességtől fehéredő tarlót képzel maga elé és szinte érzi is már e virágok nehéz illatát. Ezek a tarlók azonban bizony sokszor nem virágoznak ki, hanem leégnek teljesen. Az idén is az utóbbi eshetőség kísért. A júliusban szükséges talajátázás nem akar megjönni. Enélkül pedig tisztességtű nincs.

Rossz augusztus veti tehát előre árnyékát.

Könnyű akkor jó méhésznek lenni, mikor bő mézhordás van! Akkor mutathatja azonban be valaki igazi rátermettségét, ha rossz időben is helyesen tud gazdálkodni. A szárazság nemcsak idei reményeinket teheti tönkre, de elviheti már az idén jövő évi akátermésünket is. A rossz, aszályos nyár több kárt tesz a méhészetben, mint a legszigorubb tél. Jaj nekünk, ha az anyák már augusztusban beszüntetik a peterakást. Az ilyen családoknak nem lesznek télre fiatal méhei, minek következtében tönkre is mehet, hisz az öregeknek a természet rendje szerint el kell hullniuk és csak az ősszel kelt fiatalok érik meg a tavaszt. Az öreg méhekkel telelt családok alatt tavasszal óriási mennyiségű hullát találunk és élő csak maroknyi marad esetleg, ha ugyan egyáltalán marad. Az ilyen maroknyi méh nem boldogul aztán akármilyen jó idő van is.

Törekedjünk tehát arra, hogy családjaink sok fiatal méhhez menjenek a télbe. Ha az aszály miatt, vagy élelemhiány következtében beszüntetné az anya a peterakást, alkalmazzunk serkentőetést augusztus közepétől 3 héten át. A serkentőetést e lap hasábjain számos esetben le volt írva, így én azt mellőzhetem. Csupán arra figyelmeztetek, hogy a serkentésre jobb a méz, mint a cukor.

Ha gyűjtésre augusztus második felében semmi kilátás nincsen, akkor a teleltetésre való előkészületeket is megtehetjük. Minden családot tüzetesen étvizsgálunk. Tudnunk kell, hogy hol fog

kialakulni a téli fészkek? Merre fog vonulni télen a méhcsalád? Ha a méhcsalád esetleg célszerűtlenül rendezkednék be, helyreigazítjuk a hibát. Ahol a téli fészkeknek ki kell alakulnia, ott majdan üres lépeknek kell lenni. Hogy ez a hideg időre tényleg így legyen, a rendezésnél úgy kell eljárni, hogy fiasításos lépeket a kijáró felé rakjuk, mert ott alakul meg a téli fészkek. Alsó kijárós álló kaptárakban az alsó sorba rakjuk a fiasítást, föléje a teljesen mézes kereteket. Nagykeretes, hideg építményes kaptárakban a keretek fiasításos részét a röplyuk felé fordítjuk, mi által a mézes rész természetesen az ellenkező oldalra, tehát éppen a méhek vonulási irányába kerül.

A hiányos méz készlet kiegészítéséhez is hozzáfoghatunk már. Az etetés idejére ne hagyjunk tulsok lépet a családoknál, mert akkor a méz apró tételekben szétszóródik. Nagy keretből 8—10 teljesen elég a téli fészkek kialakulására. Törekedjünk arra, hogy a téli mézszükséglet is ebben a 8—10 keretben legyen. Ha az etetés idején csak ennyi keret lesz a kaptárban, akkor ezekbe kénytelenek az élelmet elraktározni. Ha valaki teljes lépkészlettel teleltet, úgy az etetés befejezése után a többi lépet visszateheti megint.

Téli élelemül a cukor is megfelel. Az etetés történéjé nagy adagokban (1—2 kg. egy este), hogy ebből ne használódják fel sok a fiasítás részére.

Lehet azonban, hogy mindezek a munkák el is maradhatnak még augusztusban. Hiszen még nincs kizárva az, hogy a tarlókon virág legyen. Egy-két jó eső még teljesen megváltoztathatná a helyzetet. Még hordás, pergetés, építtetés, esetleg rajzás is lehet augusztusba. Ebben az esetben a teleltetési munkánk sokkal könnyebb lesz és elvégezhetjük azt szeptemberben is. Hiszen akkor nem kell serkentően etetnünk és méz készletük is bőségesen lesz és 100 családból 99 maga is egész célszerűen be fog rendezkedni a telelésre.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű víznyomású és folyton működő borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemeljük különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja borsajtót, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felsőrésze acél, alsórésze faszervezet. Ennélfogva a must seholsem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. A cég borsajtói az összes kiállításokon első díjjal lettek kitüntetve. A cég legjutányosabb ajánlatát minden érdeklődőnek szívesen megküldi.

Vegyesek.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter *Kőrössi Dániel* okl. gazdát a m. kir. gazdasági felügyelőségek tisztii személyzetének létszámában ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági gyakornokká kinevezte.

Háziipari kerületi felügyelői kinevezés. A m. kir. kereskedelmi miniszter *dr. Fehér Géza* m. kir. háziipari felügyelőt a miskolci kerület vezetőjéül kinevezte.

**Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a kicsé-
pelt mákfaj értékesítésére vonatkozó cikkünkre**

Az ujonnan alakult adófelszólamlási bizottságok gazdatagjait az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület f. évi augusztus hó 18—23. napjain, lehetően a Szent-István napi ünnepségre felutazók részére biztosított féláru vasuti kedvezmény érvényének idejében értekezletre kívánja összehívni. Az értekezleten *Szövényi László* dr. ügyvéd, nyug. pénzügyigazgató-helyettes, adóügyi szakértő fogja tájékoztatni az egybegyűlt bizottsági tagokat az adófelszólamlás során felmerülő tudnivalókról. Az értekezlet 2—3 napig fog tartani.

Tenyéskosvásár Miskolcon. A Tiszajabparti mezőgazdasági Kamara 1935. évi augusztus hó 25-én (vasárnap) Miskolcon a gazd. egyesület istállójában (Ujvásártér) tenyéskosvásárt rendez.

A múlt évi kölcsön-buzavetőmag visszafizetése. A tavalyi aszályakció során kiosztott buzavetőmagot szeptember hó első napjaiban kötelesek az érdekelt községek a legközelebbi vasutállomáson visszaszolgáltatni. A gazdák tartoznak az átvett vetőmag mennyiségének megfelelő, a vetőmag utánterméséből származó 80 kg. hektoliter sulyu és legfeljebb 2% idegen anyagot tartalmazó buzát visszaadni.

Vöröskakas pusztított Bodrogkeresztur, Bodrogfalom, Bodrogfalás, Végardó, Mád, Tarcal és Legyesbénye községekben, hol a leégett épületek egyrésze az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál volt bebiztosítva. A kárfelvételek folynak. A kárt az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megtéríti.

Augusztushavi vásárok: 7-én Sárospatakon, 9-én Sátoraljaujhelyen, 12-én Tarcalon, 16-án Szerencsen, 22-én Bodrogkereszturon.

A paradicsomlevél leszedése káros. Ha a paradicsom lassan érik, sokan az érés siettetése végett, a termés előtt levő leveleket leszedik. Ez az eljárás teljesen helytelen és megokolatlan, mert

hiszen a levélzet dolgozza át a növény és termés felépítésére szükséges anyagokat. Ezért is kell a levélzetet a különféle levélbetegséget okozó gombák ellen permetezéssel (1%-os bordói lével) megvédeni. Ha a paradicsomtő egészséges s arról a hónaljajtásokat folytonosan letisztogatjuk, a talajt pedig időnként jól megöntözzük és porhanyóan tartjuk, a paradicsom rendesen beérik és sokkal jobb minőségű lesz, mint az, amely a lekopasztott levélzetű töveken termett. (Kertészet.)

Vessünk babot, borsót őszi használatra.

A mi száraz, meleg éghajlatunk alatt nyáron csak a tavaszi vetésű hüvelyesek alkalmasak zöldhasználatra. Ez esetben is, eltekintve egyes helyi kivételtől, leginkább csak a sárga hüvelyű, u. n. „viaszvajbab“-fajták válnak be zöldfőzelékeknek. A zöldhüvelyű babfajták csak a hűvösebb vidéken tenyésznek és teremnek jól. Ellenkező esetben gyorsan megszállkásodik a legjobb fajta is. Ha azonban július végén vagy augusztus elején vetünk zölden való felhasználásra babot, akkor őszre igen finom, zsenge és szálkamentes zöldbabra teszünk szert, ami téli eltevésre is nagyon jól felhasználható. — Ugyanaz az eset a zöldborsónál is, ha törpefajtát választunk termesztésre. Természetesen az a fontos, hogy vetésre termékeny, jó talajt válasszunk s azt jól ássuk fel. Sőt, ha a talaj száraz, azt vetés előtt, valamint a mag kikelése után, jól át kell öntözni. Vetésre bármely rendelkezésre álló, zöld használatra alkalmas zöld- és sárgahüvelyű bokorbab- és törpe borsófajta felhasználható. (Kertészet.)

Diófa nyesésére nincs nagy szükség, mert magára hagyva is rendes, formás koronát nevel. Kivételt képez mégis az a helyzet, amikor beszárulás — részleges elfagyás — (amire idén meglehetősen bőven van példa) esete áll fenn. Ilyenkor az egyetlen helyes időpont, amit metszésre felhasználhatunk, június hónap közepétől augusztus hóig terjedő idő. Száraz részeket, azaz hogy csak elszáradt vesszőket és gallyakat bármikor levághatunk, ha azonban elfagyásról van szó, jobb ha megvárjuk a július végét, akkor ollóval, majd utána éles késsel teljesen ép, egészséges élő részig megvágjuk vissza s a sebet éles késsel pontosan utána vágjuk, majd fakátránnyal — de jobb, ha oltóviasszal — bekenjük. A zöld hajtásokon nyesni szintén ezidőben a legkevésbé kockázatos és viszonylag ezek a sebek igen jól forrnak be. Ha vastagabb (karvastagságú) ágak eltávolításáról volna szó — mi szintén előfordulhat, — ne egyszerre vágjuk le őket, hanem évenként egyet-kettőt. Fiatalabb, jó erőben lévő fa könnyen kiheveri az ilyen beavatkozást és a sebek hamarosan befornak. (Kertészet.)

Felhívás az egyesületi tagokhoz!

A Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület t. tagjait értesítjük, hogy az igazgatóválasztmány tagjaink érdekében

a legelőnyösebb ajánlatot tevő

Első Magyar Általános Biztosító Társasággal

szerződést kötött, melynek értelmében minden egyesületi tagnak mezőgazdasági általános-, épület- és jégbiztosításnál ugynevezett

gazdasági egyesületi engedményt ad.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság

hazánk legrégebb, legnagyobb biztosító intézete.

Alapítva 1857.

Szerződéses viszonyban a Zemplénnvárm. Gazdasági Egyesülettel

Elfogad a legmértányosabb feltételek mellett :

Életbiztosításokat : haláleseti tőkebiztosításokat, járadékbiztosításokat, jelzálogkölcsonnel kapcsolatos életbiztosításokat.

Tűzbiztosításokat : lakóházak biztosítását, lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre, mezőgazdasági általánosbiztosításokat, gyárak és ipartelepek tűzbiztosítását, üzemszünetből keletkező kártalanítási biztosításokat, házbérvészesség elleni biztosításokat.

Betörésbiztosításokat : lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre pénzpénztári kiküldöttek rablás elleni biztosítását.

Üvegbiztosítást : kirakat és ablakokra.

Jégbiztosításokat : kalászos terményekre, szőlőre, dohányra és egyéb kapásnövényekre.

Szállítmánybiztosításokat : szárazföldi és vízi, vasúti és postai áruküldeményekre, tengerentuli küldeményekre, pénzeslevelekre és egyéb postai értéküldeményekre.

Automobilok : tűz-, lopás-, törés és robbanási károkra, szavatossági biztosítását, bennülők balesetbiztosítását.

Baleset- és szavatossági biztosításokat : egyéni balesetbiztosításokat, gyárak és gazdaságok szavatossági biztosításait.

Géptörésbiztosításokat : ipari üzemekben és gazdaságokban, közüzem és ipartelepeken.

Állatbiztosításokat : igás- és tenyészállatokra.

Bővebb felvilágosítást nyújt: a Vármegyei Gazdasági Egyesület, vagy a Társaság sátoraljaujhelyi főügynöksége, Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 2. szám.